

FLOR DE CARD

SANT LLORENÇ DES CARDASSAR

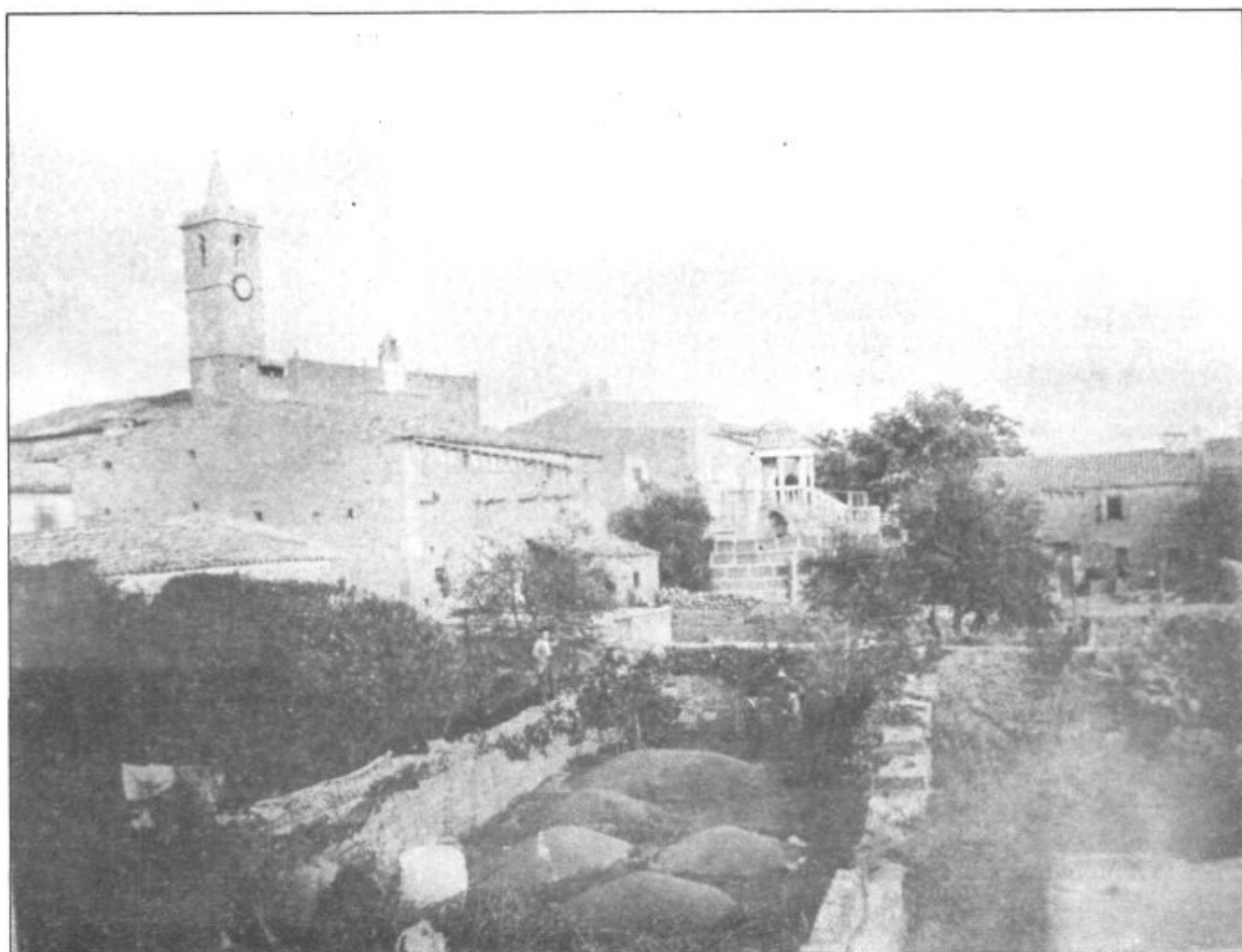
DESEMBRE DE 1991 * Nº 178

1892 • 1992

CENTENARI

AJUNTAMENT DE SANT LLORENÇ DES CARDASSAR

El Centenari

Quan tengueu aquesta revista en les mans possiblement ja haguem entrat dins l'emblemàtic any de 1992. I si per a la resta dels pobles, països, nacions i estats -sobretot europeus i americans- el punt de mira és el 5è Centenari, o les Olimpíades, o l'Acta Unica, o l'Exposició Universal, o la Capital Cultural o, per als més tradicionalistes, la Sagrada Unitat de la Pàtria, per a nosaltres, els qui habitam aquest racó del llevant de Mallorca, la fita ens toca més al viu dels sentiments, ja que celebrem el primer Centenari de la nostra existència com a municipi independent.

¿Quin hauria d'esser l'objectiu a aconseguir en aquesta data tan assenyjada? Per a nosaltres un: fer poble, encara que sigui un vulgar tòpic utilitzat sense escrúpols per la majoria dels polítics. Que cada persona que visqui per aquestes contrades sàpiga que fa cent anys que hem començat a caminar pel nostre compte, i que tots, malgrat les diferències d'ubicació, formam part del mateix poble i de la mateixa història. Es evident que això serà més mal de fer als nuclis urbans més petits, per allò que quan esmentam el municipi sempre agafam el nom del més gran, però hem de posar tot el nostre esforç per aconseguir-ho, que la tendència actual al racó d'Europa que ens ha tocat viure és la unió, no la disgregació.

Perquè el Centenari ha de ser obra de tots, i no ens referim només als nuclis urbans i a les associacions culturals, socials i esportives, sinó també a les formacions polítiques que integren el nostre Consistori. Si set són els partits que hem votat set han d'esser els que ens representin, i tan rebutjable seria el voler aprofitar l'any del Centenari per agafar més protagonisme que els altres, com quedar-se despenjats per voluntat pròpia. Deixem de banda, per un moment, tot allò que ens separa i concentrem l'atenció amb allò que ens uneix; sols així podrem celebrar la festa amb l'alegria i participació que es mereix.

Flor de Card

Revista d'informació general de Sant Llorenç des Cardassar
 Adreça: Carrer de Sant Llorenç, 36
 Telèfon: 569119
 Publicitat: Maria Galmés * Telèfon: 569509
 Desembre de 1991
 Número 178
 Edita: Centre Cultural Card
 Imprimeix: Apóstol y Civilizador (Petra)
 Dipòsit legal: 765-1973
 Director: Josep Cortès Servera
 Consell de Redacció: Felip Forteza
 Maria Galmés
 Guillem Pont
 Guillem Quina
 Antònia Servera
 Guillem Soler

Col.laboren

		Portada
Josep Cortès	Centenari	
	El molí d'en Bou	3
	Espipellades	4
	Index de 1991	10
	Rebel.lau-vos	8
	Curiositats municipals	12
Jerònia Mesquida	En directe	4
	Horaris	18
	Jerònia, per què...	5
PSM	Batec	6
	Sarsuela	7
Joan Buades	Nadal	7
	Reforma de la plaça	8
Agustí Buades	Index de 1991	10
	Si lleu...	18
Maria Galmés	Comptabilitat	
	Als afectats...	13
Miquel Vaquer	Jeronicta, qui no replega...	14
	Poesia	15
Antoni Sansó	La banda	16
	Cent anys...	16
Varis	Gastro..."mania"	17
	El temps	19
Ignasi Umbert	Sant Llorenç, ahir	20
	Distribució	
Antònia Garcia		
Xesc Umbert		
Guillem Pont		
Bel Nicolau		

Nota

Els articles apareguts en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus propis autors.

A mitjan desembre es va obrir al públic el molí d'en Bou, també conegut pel molí de don Domingo, al cap d'avall del carrer d'en Femenies.

Segons els actuals propietaris tindrà una doble funció. A la planta baixa s'ha preparat una de les naus com a sala d'exposicions i com a lloc de reunió i bar, amb uns acollidors racons que afavoreixen una certa intimitat. A la part superior hi ha un restaurant, amb capacitat per un centenar de persones, en el qual s'hi servirà menjar preferentment de caràcter mallorquí.

Una escala de nova construcció feta p'en Pep Treufoc i ubicada a la torre serveix d'unió entre les dues plantes de l'edifici.

Sembla esser que entre els propietaris i l'Ajuntament han establert un conveni segons el qual aquest podrà utilitzar la sala d'exposicions durant un període de temps anual, cosa que sens dubte ajudarà a augmentar l'ambient artístic del poble, que, amb aquesta, ja compta amb tres sales d'art, dues de les quals estan ubicades a molins.

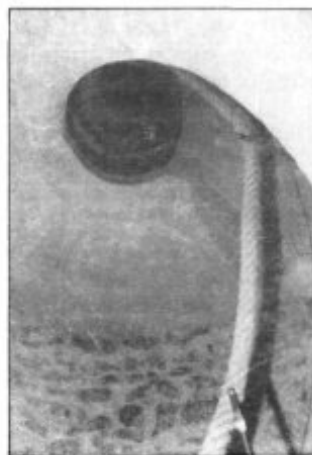
La primera mostra que s'hi va poder veure fou la de Damià Jaume, un ciutadà que es va moure inicialment pels ambients de les sales *4 gats* i *Pelaires*, i que darrerament exposa per Europa, sobretot a Alemanya.

Desitjam encert i sort als nous propietaris, al temps que els agraïm que hagin recuperat per al poble de Sant Llorenç un edifici tan singular.

Josep Cortès

Una de les naus utilitzades com a menjador, a la planta superior.

L'escala, obra d'en Pep Santandreu "Treufoc"

Poesia

A n'Àngel

Com ta mare pel mar navegaràs
en cerca d'aventura
i sens perdre la compostura
on tu vulguis arribaràs.

Creix i aprèn, dolç infant,
que res no hi hagi que et deturi,
que la vida et siga com un murmuri
on tu puguis jugar cantant.

Jaume Galmés
22-XII-'91

En directe

Ara, que ens apropam a l'any 1992, el del nostre Centenari, crec important fer una sèrie de reflexions damunt certs comentaris crispats i mal intencionats que han anat sorgint darrerament. La llibertat d'expressió és un dret reconegut per la Constitució, però que té els límits que li marca la dignitat humana. Ha estat necessària una llarga lluita social per poder arribar a emetre liurement opinions i informacions, per tant, no es pot menysprear ara donant pas a expressions injurioses, vejatòries o difamatòries.

Potser aquesta dinàmica convé a certes persones que no tenen altres arguments, i que estan interessades en fer que els polítics semblin quatre pallassos que intenten divertir el poble, mentres que al mateix temps el tenen distret dels temes realment importants per al municipi.

Per part meua vull dir des d'aquí que no estic disposada a entrar dins aquest joc de mentides, calúmies i difamacions. Seria una pèrdua de temps i de dignitat.

He estat elegida per col·laborar a dur endavant un municipi amb mil i un problemes, que maneja un pressupost elevat i que requereix dedicació i qualificació personal per a dur-ho a terme. Estic aquí per treballar, aportant idees, fent crítiques... però no per confondre en cap moment l'Ajuntament amb un circ.

D'altra banda, ha estat molt clarificador veure d'on han sortit les crítiques i contra qui han anat dirigides. Fins ara l'única que ha informat directament de la seva àrea ha estat el blanc principal de les crítiques, com si a certs grups els molestàs la transparència i que s'ampliï l'accés a la informació. És curiós que la primera vegada que es dona una informació puntual des de l'Ajuntament s'hagin despertat tantes pors i tants de crits.

D'aqueixes crítiques a dues bandes, PSM i PP-UM, voldria fer dues matisacions. Quant al PSM li diria que ajudi a construir i democratitzar la Casa. Hi ha tants de punts que necessiten atenció i canvi, que em sembla llastimós que s'entri dins una guerra de comunicats, quan així tan sols s'ajuda als mateixos de sempre, aquells que no volen que la situació s'arregli. Hi ha punts comuns entre les formacions d'esquerra, i aquests poden i s'han de defensar dins aquest Ajuntament de manera conjunta. I en els punts de discrepància és possible una oposició constructiva.

Als del PP-UM els diré que amb el seu article es desqualifiquen ells tots sols i entren dins un camí que no els condueix enlloc, ni ajuda a resoldre els problemes municipals. Tan significatiu és veure a qui alaba el seu escrit, com a qui ataca, com a qui ni tan sols anomena. Mostren massa el que són i el que volen.

Torn repetir que no estic disposada a entrar dins aquest joc empobridor, i que seguiré treballant a la meua gestió. Això us vaig prometre i per això em votàreu.

I a aquests polítics un poc nerviosos els dic: *Allots, a fer feina, que quatre anys passen aviat.*

Molts d'anys

Jerònia Mesquida
1ª Tinent de batle

(Ve de a pàg. 11)

Recerca, La	Santandreu	158
Reclamacions, Servei de	Mesquida	201
Roig, Montserrat	Gelabert	226
Rotary Club	Cortès	195
Rua	Cortès	36

S		
SMOE	Sancho	55
Sansó, Carta a Antoni	Dagnino	13
Setembre	Umbert	183
Sion, En	Santandreu	121
Soler, Onofre (entrevista)	Quina	96
Supèrbia o ignorància	PSM	206

T		
Taronges	Santandreu	63
Temps, Resum de 1990	Umbert	17
Tercera Edat (eleccions)	Cortès	179
Terra d'aquí	Trencapinyons	12
Treballar la terra		119
Torre, La	Santandreu	185
Torre de Ses Puntes, La	Ramis	120
Tous, Antònia (Carta a)	Cortès	8

U		
UIM	Vaquer	80
Unitat Sanitària (horaris)	Mesquida	266

V		
Vaixell groc, El	Santandreu	39
Vespre de al guerra	Martí	40
Vicedo, Salustià	Cortès	147
Vidal Alcover (homenatge)	Santandreu	87
Videa aficionats	TV3	143
Villatoro, Vicenç (entrevista)	L.B.	59

Josep Cortès i Maria Galmés

Espipellades

Si s'Ajuntament i s'empresa que se'n tocara cuidar de sa recollida d'es fems tenen un contracte firmat i un d'es dos l'incompleix; si hi ha una bona partida de denúncies p'es mal servei que dona i per lo bruts que han estat es carrers; si l'any que ve acaba es contracte...

¿Troba normal que no facin cas de ses denúncies, que no li obrin cap expedient, que li perllonguin es contracte -amb s'excusa que en s'estiu no acaba de ser lo seu- i que lo més segur és que la tornin contractar? Jo tampoc.

I per acabar, molts d'anys an es nostres lectors per sa seva fidelitat, a s'Ajuntament per envestir es Centenari i an en Pepe Dagnino per sa seva dissimulada contesta.

Salut i que no sigui res.

Josep Cortès

Jerònia, per què no giram la truita?

Hem de dir, en primer lloc, que ens ha vingut un poc de nou l'escrit de na Jerònia Mesquida, 1ª tinent de batle, damunt Flor de Card titolat "Gràcies, Toni". Aquest escrit, seguint la línia del PSM, ens obliga a fer-hi unes matisacions que creim necessàries, encara que això, davant el poble, pareixi un tòrcerbraç entre el PSM i na Jerònia, cosa que no era ni és en absolut la nostra intenció, ja que tenim clar que malgrat les diferències que hi pugui haver, el PSOE és el partit més proper a nosaltres.

Així i tot a na Jerònia li convendria, tant a nivell polític com personal, estar més assabentada de tot el que s'està fent o intentant fer dins l'Ajuntament, ja que no li convé oblidar en cap moment que forma part d'un equip de govern que, li agradi o no, està fent coses no gaire concordants amb la ideologia que diu representar na Jerònia i el PSOE, però que com a membre d'aquest govern n'és tan responsable com els altres.

Sabem de bones fonts que si el PSOE es vol mantenir dins aquest govern li espera un bon berenar, i que s'haurà d'enfrontar amb problemes molt més greus i importants dels que li pugui causar el PSM, partit que es considera progressista i que té clar que dins el poble mou la mateixa gent que el PSOE. I a aquesta gent pot no agradar-li aquest joc que no acaba d'entendre ni compartir, ja que pensa que, malgrat les petites diferències que hi ha, ens uneixen també moltes altres afinitats que ens fan molt més compatibles que amb els altres partits.

Per això, i després d'una reflexió, ens atrevim a demanar una meditació seriosa i intel·ligent a na Jerònia i al PSOE perquè no ens confonguem per més temps d'enemic, que sens dubte el tenim

i està disfrutant de veure els nostres problemes i bregues, que sols porten a la desunió.

Conscients de que el pitjor que podem fer és mantenir aquest joc, que ja no havíem d'haver iniciat, és pel que demanam sincerament aquesta reflexió.

Ens agradaria remarcar també, per acabar amb malentesos, que som un col·lectiu de gent que, sota les sigles del PSM-Nacionalistes de Mallorca, està treballant conjuntament per un Sant Llorenç millor, com molt bé deia el nostre eslogan de la campanya electoral, i que malgrat només tinguem un representant dins l'Ajuntament intentam fer feina tots junts pel bé del nostre poble. I que quedi ben clar que n'Antoni Sansó és el portaveu d'aquest col·lectiu dins l'Ajuntament, i que en relació als escrits signats pel PSM només n'és un membre més.

Hem vist que durant tot el seu article de "Gràcies, Toni" na Jerònia està parlant de l'article signat pel PSM, però en cap moment contesta al partit, sinó que, com si passàs un mal moment com solem passar tots, es dedica amb insistència a criticar n'Antoni com si li tengués mania. Entenem que degut a això, i coneguent n'Antoni com el coneixem, aquest té dret a voler contestar l'escrit de na Jerònia, com així ho fa en aquesta mateixa revista, procurant deixar les coses clares.

Així i tot, i deixant de banda l'escrit de n'Antoni -que abans de publicar-lo ja coneixíem i enteníem-, pensam que ens podríem entendre en moltes coses, ja que com hem dit abans, el PSM i el PSOE, si es vol dur una política progressista, estan condemnats a entendre's.

Sabem que el nostre regidor és un poc caparrut, però ningú no dubta que té una capacitat de feina i uns coneixements per dur endavant una bona labor dins l'Ajuntament, tant dins el govern com a l'oposició. El problema, ara, és que el PSOE està dins el govern i el PSM a l'oposició, i convé tenir-ho clar per entendre un poc el que està passant.

Segons les nostres informacions, aquest problema té difícil solució, ja que el PSOE està vetant el PSM perquè entri a formar part del govern i pugui fer una feina conjunta. Mentres això continuï així ens és impossible plantejar unes altres relacions més amistoses amb el PSOE, ja que creim que amb aquestes circumstàncies tampoc no ho farien els nostres votants.

No entenem ni compartim que l'enemic del PSM, en aquests moments, sigui el PSOE, i en aquest sentit volem fer sebre a na Jerònia que no estam gens gelosos de que informi al poble del que passa dins l'Ajuntament, sinó tot el contrari, n'estam ben contents i agraïts. Així també estam informats nosaltres. Per la nostra part volem dir que també informarem, ja que això és una característica del PSM, reconeixent la nostra culpa per no haver-ho fet durant alguna temporada.

Aquest col·lectiu té clar que la informació i l'autocrítica sempre hi han de ser, ja que just així podem arribar a fer-ho bé per la majoria. Viure, demanar, compartir amb el poble els seus problemes és el que farà que aquests se solucionin.

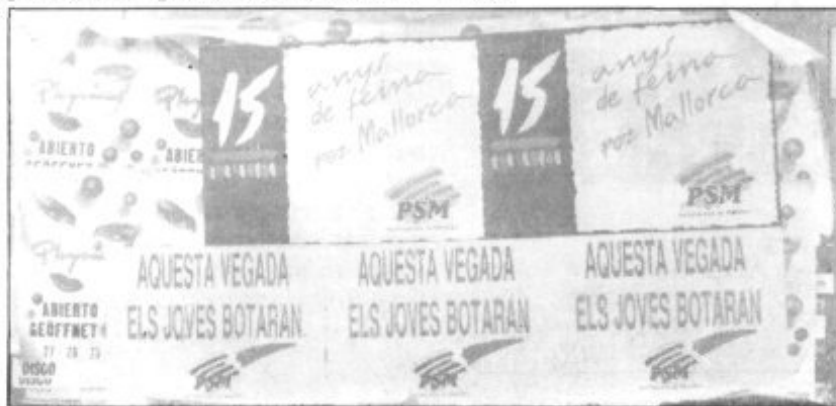
Davant els interrogants oberts per na Jerònia i cansats de polèmiques inútils, només li volem demanar que recordi el que trobarem nosaltres quan entrarem al govern, ara fa quatre anys, i els motius que a la llarga ens varen dur a haver de sortir-ne.

Volem acabar aquest escrit amb un consell que ens serveixi a tots: Val més perdre les manies abans de perdre les rialles.

Jerònia, et desitjam que passis amb tots els llorencins un bon any 1992, ja que aquest serà un any molt especial per a tots nosaltres.

Amigablement,

PSM-Nacionalistes de Mallorca

Setmana de música

Com és ja tradicional, per Santa Cecília, la banda de música ens ha ofert una sèrie de concerts, duits a terme al cine Rigal.

Una gran pancarta anunciava la festa, l'autor de la qual era en Joan Caldentey.

A més d'altres peces reconegudes, es va reinterpretar l'himne a Sant Llorenç. També es varen presentar per primera vegada algunes peces que no s'havien sentit mai a un concert dins Sant Llorenç.

Dins els actes organitzats en celebració de la festa de la patrona, va tenir lloc un concert a càrrec dels alumnes de l'Escola Municipal de Música.

I aprofitant totes les festotes que feien, també varen fer les matances. I tot i que no varen convidar tanta gent com als concerts, hi havia una tanda ben grossa.

Molts d'anys!

Ramon Llull

Dins aquests dies s'ha celebrar l'aniversari de la mort del beat Ramon Llull. Vàrem poder assistir als actes de la ciutat: una missa solemne, presidida pel bisbe de Mallorca, Teodor Ubeda, cantada per la Coral Universitària; i una conferència, a la Casa de Cultura de la Conselleria de Cultura, donada pel Dr. Albert Hauf, de la Universitat de València.

Durant la celebració litúrgica el nostre bisbe ens va parlar de la seva reunió

amb el papa, Joan Pau II. Li havia comentat la represa de la canonització del beat Ramon, i va quedar sorprès el bisbe del coneixement que en tenia el Sant Pare, del nostre mallorquí universal.

El grup *Sol, i de dol* ha mantingut converses amb responsables del Centre d'Adults, per tal de poder oferir a Sant Llorenç una conferència sobre la figura gegantina de Ramon Llull.

No et mosseguis la llengua

La **Campanya de Normalització Lingüística**, presidida per la professora Aina Moll (filla de l'il·lustre Francesc de Borja Moll), no atura.

Recordem que n'Aina Moll va ser durant vuit anys directora general de política lingüística de la Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya i que, per tant, és molt capacitada per desenvolupar una tasca semblant a les nostres illes.

Una de les activitats de la campanya és la de sensibilització popular. Heu vist ja les valles publicitàries, les cabines telefòniques, les falques televisives?

L'enhorabona més sincera a tot el grup humà que hi treballa.

Mozart

Dia cinc de desembre, a les set de l'horabaixa, tots els països del món es varen reunir a través d'un missatge co-

mú: el Rèquiem de Mozart.

Feia dos-cents anys que havia mort i cap músic no havia aconseguit mai un homenatge tan reconegut. Ben bé s'ho mereixia.

Encara que el nostre Ajuntament no tengués present aquerst fet, sí que ho celebrà l'Ajuntament de Ciutat, que va oferir obres del compositor per a tot-hom.

Informació hospitalenca

De cada vegada estam més aprop d'obtenir el segon hospital per a Mallorca, situat a Manacor.

Dia dotze de desembre es va posar la primera pedra, hi va haver remogudes de terra, i res més. I ara falta saber si tendrem doblers per a poder seguir.

Esperem que no s'aturi només als fonaments, que prosperi i, per amunt!

Ah, sabem que les associacions comarcals de la Tercera Edat s'han sumat a la comissió de seguiment de les obres de l'hospital. El president de la nostra associació hi està aficat de ple dins el bullit.

Apart d'això, ens ha arribat la nova que s'ha fet un conveni entre l'Ajuntament de Son Cervera i el nostre, per tal d'adquirir una ambulància nova per a la Creu Roja. Ja veurem com se segueix el tema.

**NO ET
MOSSEGUIS
LA
LLENGUA
PARLA
CATALÀ**

 **Campanya de
Normalització Lingüística**

Balear 91

De dia 5 al 15 de desembre s'ha celebrat la sisena Fira d'Artesania.

Encara que la nostra revista ho anuncià amb una pàgina sencera de propaganda, no us penseu que el nostre Ajuntament hi tengués un *stand*. No senyor; érem un dels pocs ajuntaments de Mallorca que no hi tenia representació.

S'hi podia contemplar una mostra del que és l'artesanía mallorquina. Els diversos materials utilitzats eren fil, ferro, fusta, pell, pedra, fang, etc.

Pub nou

Varen obrir, dijous dia 12, un pub nou.

Té per nom *Sa Verga*. El dia de la inauguració no hi podien entrar perquè no hi cabien. Enmig de la sala hi havia una taula on temps enrere hi havia hagut coca, olives, bessons, etc.

Esperem que tenguí molts de clients i que per la propaganda que els fem, ens convidin a beure qualche dia.

Grup Sol, i de dol

Tal dia com avui

Ara fa 20 anys

* Que va néixer el Club Card. No ha de menester més comentaris.

Ara fa 15 anys

* Que arreglaren el jardinet del carrer de Sant Llorenç.

* Que es presentaren públicament a la vila el PSOE i el PNM.

Nadal

Nadal, que ets d'hermós! Ciutats i pobles esperen l'ansiat Nadal. Torrents de llum i alegria pels carrers, això és Nadal.

Oh Sant Llorenç, que ets d'hermós per Nadal! Quants de milers de bombetes s'encenen en el teu cor per fer resplandir l'esperit dels teus habitants en aquestes festes tan assenyalades.

Oh Son Carrió, petit però únic! Sempre ha valgut la pena veure't, però per Nadal la teva hermosura resplandeix com el sol.

Oh Son Servera! Vella, però il·luminada per Nadal, ets tan hermosa com un estel.

Però, i Cala Millor, mina de riquesa per aquests pobles? No... per a què?

Sí, els seus habitants *forasters* (s'anomena *foraster* tota aquella persona que no és natural del lloc) també desitgen que la seva *mina* (agafau la paraula *mina* com a lloc de feina) resplandeixi amb els signes nadalencs, que pels seus carrers brilli la llum de centenars de llumets indicant que és Nadal.

Però, per a què? Ningú d'aquests pobles hi ha perdut res, a l'hivern, per allà.

Es normal, els nostres carrers per aquestes festes nadalencs allotgen aquests *veïnats* que, desesperats, fugen dels seus freds carrers i places, que, il·luminades, tenen el cor fred. Tots, fins i tot de l'estranger, vénen a rebre l'any nou als nostres carrers sense gaires llums nadalencs, però càlids i brillants per la seva hospitalitat.

Benvolguts Reis Mags (Sant Llorenç, Son Carrió i Son Servera), per al vinent 1992, a més de felicitat, prosperitat i benestar, també et demanam per Cala Millor una il·luminació digna del pròxim Nadal.

Molts d'anys i bones festes!

Joan Buades Gost

Sarsuela

A finals de desembre, tot just per entrar amb bon peu a les festes de Nadal, el Teatre Principal de Palma presenta la sarsuela *El Huesped del Sevillano*, amb música del mestre Jacinto Guerrero.

Ja és un costum per aquestes dates que el Teatre presenti una sarsuela, com també ho és la temporada d'òpera per Pàsqua. Pareix ésser que aquests espectacles musicals de cada dia tenen més acceptació per part del poble; això vol dir que hi ha joves i gent més gran que es preocupa per la música.

Aquesta sarsuela està composta de dos actes. El primer ens situa i ens presenta els personatges; tot passa a una plaça de Toledo, on un jove pintor cortesà conversa amb el corregidor de l'espaseria, mentres el senyor de l'espaseria es preocupa d'arreglar l'espasa del pintor...

En el segon acte és quan s'acaba de desfer la trama. L'acció passa al *Mesón del Sevillano*, quan hi ha la disputa entre dos cavallers atrets per l'hermosura de la filla del senyor de l'espaseria.

Cal destacar la bona representació artística, així com també la interpretació del cor del Teatre, de la mà del seu director Francesc Bonnín. L'orquestra Ciutat de Palma, amb el seu director Luís Remartínez López va companyar els cantants.

Els intèrprets principals foren Milagros Martín, soprà; Luisa Torres Benito, soprà; Ignacio Encinas, tenor; Pedro Pablo Juárez, baríton; Fernando Balboa, baríton.

La direcció artística mereix tots els elogis i va córrer a càrrec del Sr. Xerafi Guiscafré, cap de direcció del Teatre Principal.

Grup Sol, i de dol

Viatges Ultramillor

Agència de viatges del grup A, títol 999

Carrer del Sol, 19
Tel. 585720

Cala Millor (Mallorca)

*No he de callar, por más que con el dedo,
ya tocando la boca, o ya la frente,
silencio avises o amenazas miedo.
¿No ha de haber un espíritu valiente?
¿Siempre se ha de sentir lo que se dice?
¿Nunca se ha de decir lo que se siente?*

(Francisco de Quevedo)

El projecte d'Agustí Buades

Amb el projecte d'Agustí Buades la gent ja té a la seva disposició totes les idees que s'han presentat per reformar la plaça Nova.

Estava tot il.lusionat, jo, amb aquesta nova etapa que havien inaugurat els polítics llorencins. A la fi -pensava- s'han decidit a dirimir públicament les seves controvèrsies a través dels mitjans de comunicació. Després de vint anys de sortir a rotlló haurà arribat l'hora de que Flor de Card sigui un vertader mitjà de comunicació entre els polítics i la gent, i un vehicle per expressar les pròpies idees.

I estava tot il.lusionat, deia, perquè considerava -i consider- que és molt millor expressar cara alta les pròpies opinions que no llançar rumors per dins els cassinos, rumors que no fan altra cosa que fomentar la distorsió de la pròpia manera de pensar, per allò de que una cosa és el que dius i una altra el que diuen que dius. D'aquesta manera, si queda escrit, disminueix considerablement la possibilitat d'una doble interpretació, encara que sempre hi ha *traeductors* que estan disposats a *interpretar* el que un vol dir.

No és que la meua il.lusió estàs basada en la morbositat que suposa el veure com la classe política es treu els pedaços bruts. No van per aquí els tirs. Si tenim set partits dins l'Ajuntament és lògic que hi hagi opinions clarament diferenciades, que si no fos així es podrien presentar tots plegats dins la mateixa llista. I si aquestes opinions hi són -Maredeueta, si hi són!- és millor defensar-les públicament que no fer travetes subterrànies que diuen molt poc a favor del *fair play* dels nostres cappers.

Però vet-aquí que la meua il.lusió no ha arribat de Nadal a Sant Esteva, perquè en el darrer ple, el meu batle va llegir un manifest en el qual feia vots perquè "*ara que ve el 92 no perdem el temps en xorrades i escrits vulgars i facem feina per al poble*". Com diuen en bon mallorquí, "*mi goso en un poso*", perquè si els nostres polítics s'escolten el batle hauríem perdut de bell nou l'oportunitat de

sebre el que realment pensen, apart de desaprofitar la fabulosa agilitat creativa d'en Miquel Falera, el qual, segons les seves pròpies paraules, en deu minuts escriu quaranta pàgines. Res més lluny de la meua intenció que aquest nou *Martín Tacón* dediqui mitja hora cada mes a discrepar dels seus adversaris damunt Flor de Card, que d'això a una completa ruïna editorial no hi ha més que una passa, però quatre retxes adhesives ara no crec jo que impedissin el fer feina per al poble. Apart, i ho dic de bons i de veres, que seria una llàstima perquè s'expressa bastant bé per escrit.

I també discrep de la seva crítica al Partit Popular-Unió Mallorquina, en el sentit de que han de ser set o vuit per escriure una pàgina. L'escrit del darrer número de Flor de Card està redactat d'una manera àgil i irònica, tal com pertoca, segons la meua opinió, a una lleugera i populista crítica de caire polític; i, llevat de la patinada de confondre factures *pagades* amb les *gastades* en sopars, conté algunes ocurrències molt celebrades pels lectors. Per això també vull manifestar la meua discrepància amb els representants municipals del PP-UM, quan es justificaren, en el mateix ple, dient que escrivien perquè no els manaven feines. Aquest esperit literari de *passa-tu* es contradiu amb el contingut de l'escrit, que està redactat, ho sé cert, per persones que gaudeixen d'un sà esperit encollonador.

Per tot això, i perquè no em vull resignar a perdre la il.lusió que esmentava a l'inici de l'article, em permet suggerir als nostres polítics que, amb tots els respectes i sense que això pugui ser interpretat com una inducció a la rebel.lia, no facin cas del batle i continuïn escrivint, que de l'exercici de la ploma avui, sortosament, ja no se'n va ningú a l'infern.

Josep Cortès

La present idea pretén desenvolupar la plaça de Sant Llorenç respectant els eixos viaris existents, ja que els consider importants com a punts o eixos de referència del Poble.

D'altra banda aquests eixos tendran circulació rodada de vehicles, podent tancar-los el pas quan es cregui oportú.

La idea de la configuració de la plaça obeeix a la de crear una zona oberta, i al mateix temps altres més tancades, amb la possibilitat de la creació de bancs tant de pedra com d'altres materials existents al mercat.

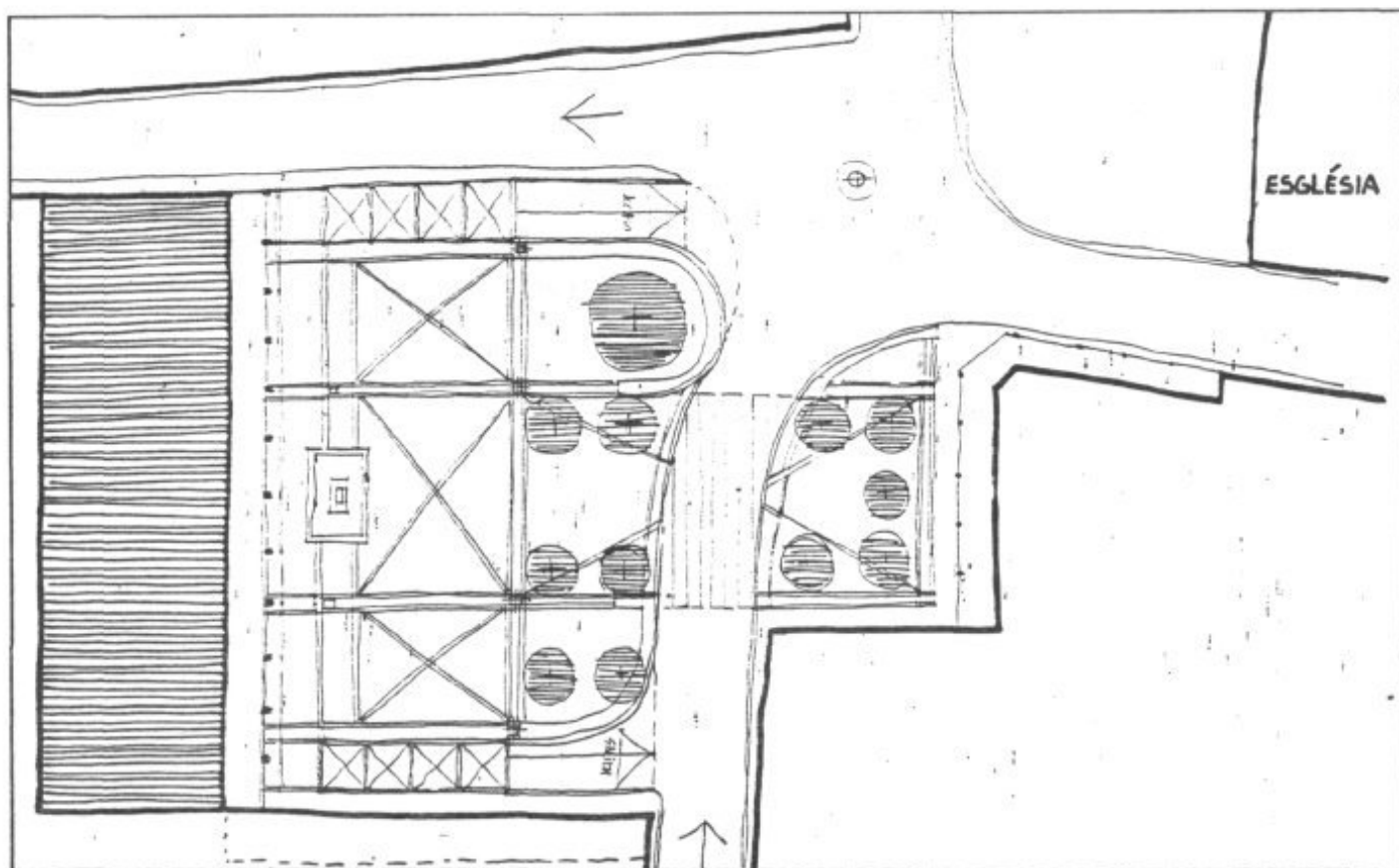
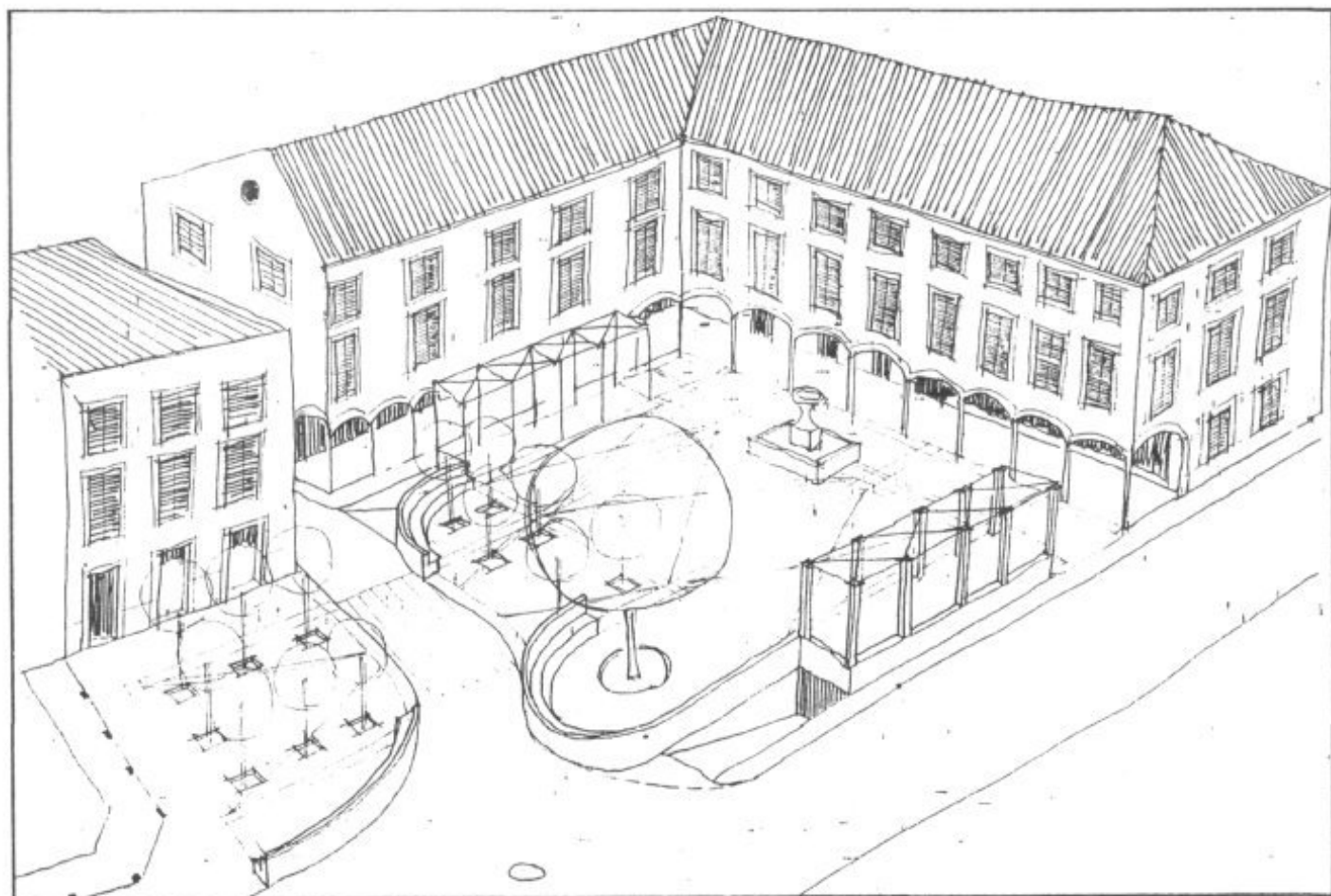
Es pretén crear una zona arbrada per a ombra a l'estiu i sol a l'hivern, per lo qual crec millor la presència d'arbres de fulla caduca. Ran d'ells, i de forma cobrada, es podrien posar uns bancs de pedra del país, els quals donarien sensació de solidesa al temps que crearien una divisió entre plaça i vials.

També es creen unes zones pergolades lleugeres a ambdós costats de la plaça, per poder-hi incloure una trama verda superior amb bancs prefabricats just davall. Es pretén també la creació d'una font de forma quadrada, que permetria la possibilitat de sobreposar-hi un taulado per a possibles representacions populars i concerts de la vila.

Respecte als accessos a l'aparcament, he d'indicar que en un principi vaig creure convenient crear-ne un per entrar i un altre per sortir, no obstant, després d'estudiar com queden els edificis que configuraran la plaça, es podria deixar amb una sola entrada i sortida, en funció del disseny posterior del soterrani.

La base de la plaça tendria dibuixos, amb formes i colors de rajoles de pedres de torrent, amb faroles i luminàries a les seves interseccions.

En resum, la plaça es desenvoluparia en sí mateixa i no amb eix cap a l'església, ja que ella mateixa ja el té. Per tant, amb aquesta idea es pretén complementar l'espai existent i no unir-lo amb el seu conjunt, ja que consider que d'aquesta manera s'aconsegueixen elements i espais complementaris.

Seccions fixes

BATEC	Sol, i de dol		
10, 32, 54, 90, 114, 134, 150, 176, 202, 224, 254			
CURIOSITATS MUNICIPALS	Cortès		
159, 188, 210, 245, 260			
DEMOGRAFIA	Galmés		
18, 42, 66, 98, 122, 142, 162, 190, 214, 246, 266			
EDITORIAL			
La plaça/Arbres		2	
SMOE		22	
Les llistes		46	
Embelliment		70	
Eleccions		102	
Pactes		126	
Clavegueram		146	
Els 100 primers dies		166	
Flor de Card		194	
Reforma de la plaça		218	
L'any del Centenari		250	
EL TEMPS	Umbert		
16, 38, 64, 93, 118, 140, 160, 186, 187, 212, 242, 267			
ESPIPELLADES	Cortès		
14, 28, 60, 84, 111, 127, 153, 173, 199, 223, 251			
GASTRO... "MANIA"	Garcia		
62, 97, 103, 141, 155, 184, 208, 223, 265			
GENT DE LA NOSTRA GENT	Pont		
Llorenç Borges		30	
Don Mariano		52	
Salvador Galmés		88	
Mossèn Guillem Pont		108	
Tomeu Carbó		148	
Madò Busca		180	
Paco Argenter		200	
Poncet		200	
L'amo en Pere Antoni Pisca		222	
HISTORIA	Rosselló		
L'assalt a Ciutadella		9, 29	
Homes d'armes		163, 191, 215, 247	
LA NEGRA	Flanagan		
8, 23, 65, 80, 107, 137, 207			
MUSICA			
Mozart	Sintagma	211	
Opera (Tosca)	Sintagma	137	
Opera (Aida)	Sol, i de dol	137	
Opera Così fan tute	Sintagma	65	
Sarsuela (Huésped Sevillano)	Sol, i de dol	255	
Vivaldi	Sintagma	182	
POESIA			
Germà del mar	Bonet	35	
Arma cargada de futuro	Celaya	89	
Sonets a Eurídice	Vidal	152	
Desolació	Comadira	155	
Les Plèiades	López	167	
Després del sacrifici	Alomar	185	
Variacions	Vidal	201	
Invitació al aire	Alberti	263	
Sin arrimo y con arrimo	De la Cruz	263	
PORTADES			
Inundació	Cortès	1	
Guerra al Golf	Cortès Jr.	21	
La processó	Cortès	45	
En Joanet i els 7 missatges	Cortès	69	
Cercant les arrels	Cortès	101	
L'olla de caragols	Cortès	125	
Clavegueram	Cortès	145	
Dilema	Cortès	165	
Pols	Cortès	193	
L'amo en Pere Antoni Pisca	Cortès	217	
Centenari de Sant Llorenç	Cortès	249	
SANT LLORENÇ, AHIR	Pont		
Un altre món		20	
Vc la primavera		44	
Pàsqua		68	
El tren		100	
Eleccions		124	
El cant d'estiu		144	
Després dels 60		164	
Els anys 50		192	
El Lloc Sagrat		216	
Ses matances		248	
El Club Card		268	
SI LLEU	Galmés		
18, 42, 66, 98, 122, 142, 162, 190, 214, 246, 266			
TAL DIA COM AVUI	Cortès		
34, 99, 136, 152, 185, 209, 240, 255			
TERTULIES	Salas		
Ses botigues		4	
Sa cuina		24	
Brodats		48	
Eleccions		72	
S'embelliment		104	
Caçadors		128	
Comèdies		168	
Mestresses de casa		196	

Articles

A					
A on arribarem	Perales	207	Gràcies, Toni	Mesquida	226
Abril	Cortès	85	H		
Activitats	Sol, i de dol	7	Homeopatia	Ramis	31
Al poble de Sant Llorenç	Sansó	83	Hortet, L'	Trencapinyons	63
Ales rompudes	Martí	240	J		
Amenança de mort	Roig/Simonet	94	Jerònia, per què no giram la truita	PSM	253
Andònims (carta als)	Vaquer	261	Jeronieta, qui no replega no té	Sansó	262
Atopani	Domenge	157	Juguetes	Govern Balear	213
Autodeterminació, per què no?	Umbert	225	L		
Autodeterminació	PSM	209, 237	Llaurar	Umbert	213
B			Llengua a Europa, La nostra	Santandreu	198
Banda (Anada a València)	Melis	95	Llibertat d'expressió	Cortès	104
Banda més que una banda	Umbert	264	M		
Batle, Carta al	Grup d'afectats	237	Mal, El	Santandreu	12
Biblioteca de Sant Llorenç	SMOE	109	Màquina de pesar besades, La	Dagnino	244
Biblioteca de Son Carrió	Varis	35	Marger, L'ofici de	Es Saig	123
Blanquerna	Santandreu	205	Matrimoni a Mallorca, El	Pérez	120, 143
C			Messes d'es batre, Ses	Umbert	151
Candidats	Cortès	56	Minibatle i els superregidors, El	PP-UM	243
Campmany, Maria Aurèlia	Sol, i de dol	195	Molí d'en Bou, El	Cortès	251
Cardassar (himne)	Gil	131	Molí d'en Gras, El	Roig/Santandreu	132
Cent anys de vida municipal	Umbert	264	Molina Ballester (exposició)	Sansó	19
Cent dies de govern municipal	Mesquida	174	Moll, don Francesc de B.	Pont	23
Cent dies després	Umbert	172	Moll, don Francesc de B.	Escola	31
Centenari a Son Carrió	Varis	131	Moscards (Campanya)	Mesquida	240
Centenari a Sant Llorenç	Cortès	220	N		
Centenari de Sant Llorenç	Cortès	144	Nadal	Buades	255
Centre de Salut (horaris)	Mesquida	175	Nadal, Guillem (exposició)	Sol, i de dol	27
Codolades	Pont	179	Normes, Per què no s'aproven les	Mesquida	15
Còmic	Santandreu	182	Nuclears, Viure sense	Promotora	67
Comunicat	PSM	213	O		
Corbata, als que porten	Pont	117	Objectors	J.G.J.	28, 53, 87
Cós de l'agulla, El	Dagnino	178	Obra d'amor	Trencapinyons	40
Costums	Clapés	19	Opinió, Expressar l'	Sol, i de dol	206
E			Overbooking	Umbert	172
Eleccions (l·listes)	Cortès	71	P		
Eleccions (valoracions)	Varis	110	PSM	Andreu i Toni	82
Eleccions (resultats)	Cortès	112	PSOE	Mesquida	81
Església (restauració)	Quina	219	Pistola, Tomeu	Cortès	35
Esquerda (foc)	Umbert	171	Plaça, Reforma de la	Varis	227, 256
Equip de govern, Carta a	Sansó	181	Planificació o parxes?	Mesquida	239
Escrits a la premsa	Mesquida	252	Polítics, Carta als	Buades	175
Esports	Sol, i de dol	81	Polítics, Carta als	Eurípedes	154
Estels que viatgen, Els	Santandreu	135	Premis (tir i pesca)	Cortès	179
Estiu	Umbert	183	Premsa Forana	Cortès	51
F			R		
Fai, L'amo en Toni	Domenge	156	Radiafecció		189
Festes (programa)		149	Raons de pès	Pont	79
G			Rebel.lau-vos	Cortès	256
Gloses	Pascual	243			
Golf, la guerra del	Perales/Quina	47			
Golf, la guerra del	Pont	3			
Golf/Rua	Sol, i de dol	7			

(Passa a la pàg. 4)

Curiositats Municipals

Extretes dels llibres d'actes de l'Ajuntament

4 abril 1934.- Tenint en compte les moltes denúncies presentades contra el fossar perquè els morts ja donaven senyals de corrupció per haver passat el temps reglamentari, cosa probablement atribuïble al fet de viure fora poble, s'acorda comunicar-li que o passa a residir a Sant Llorenç o la Corporació obrarà en conseqüència.

18 octubre 1934.- Atenint un ofici de l'Administrador de Rendes Públiques, queda terminantment prohibit rebaixar la graduació dels aiguardents i licors.

21 febrer 1935.- Es fa constar que el 13 de desembre passat s'aprovaren els plans del taulado, presentats per Gabriel Carrió. El mestre picapedrer va esser en Bernat Llodrà Riera i el cost total pujà a 1971'50 ptes.

3 maig 1935.- S'examina i aprova un compte presentat per Miquel Nebot, propietari de la central *La Radiante*, per 14 kg i mig de fil de coure, usat per al comptador públic de Son Carrió.

25 juliol 1935.- El batle comunica haver tramès un telegrama a Joan Ferrer, fossar, en el qual se li ordena que vagi immediatament a Son Carrió a posar un metre de terra sobre el cadàver que enterrà dies passats, per evitar la gran pudor que desprèn.

3 octubre 1935.- La Corporació es dona per assabentada d'un telegrama del Govern Civil en el qual s'ordena que s'impeixi la celebració de qualsevol acte social o polític sense la seva autorització.

Dimiteix el fossar per ser-li impossible venir a viure a Sant Llorenç. S'accepta la renúncia per unanimitat.

18 març 1936.- Es rep una notificació del Govern Civil que diu el següent: "Aconsellant els moments actuals un can-

vi d'orientació en el govern dels interessos municipals, més en consonància amb la voluntat popular demostrada amb el resultat de les eleccions en tot el territori nacional, que eviti el descontent regnant en aquesta vila, traduït en fets concrets que proven la imminència del perill de perturbacions i greus alteracions de l'orde públic, que és precís evitar, i sia una garantia del sossec i tranquil·litat pública, canvi d'orientació que només persones distintes de la actuals Autoritats municipals, he acordat que cessint tots els regidors d'aquest Ajuntament, i nomenar una Comissió Gestora formada pels senyors següents: Antoni Sureda Salas, Onofre Riera Llinàs, Onofre Llinàs Bibiloni, Gabriel Nicolau Bauzà, Joan Planisi Mesquida, Llorenç Febrer Febrer i Jaume Genovart Rosselló, els quals, d'entre ells, han de triar el president a la primera sessió que celebrin".

23 abril 1936.- S'acorda reposar de bell nou els noms dels carrers que foren acordats el 29 de desembre de 1932.

14 maig 1936.- Atenint la proposició del Sr. Riera s'acorda per unanimitat s'inspeccioni detingudament el pès del pa en els forns, ja que s'ha rebut algunes denúncies en aquest sentit.

18 juny 1936.- A proposta del president, en vista de la necessitat d'habilitar locals per a les escoles, s'acorda per unanimitat sol·licitar al ministre d'Instrucció Pública que l'Escola Nova, actualment regida per monges i que fou construïda pels veïns d'aquesta vila en concepte de limosnes, sigui concedida al municipi.

1 agost 1936.- Es llegeix un telegrama del Governador que diu el següent:

"Crec convenient advertir-los que els funcionaris que hagin abandonat els seus llocs estiguin detenguts, juntament amb els que no demostrin fermesa en recolzar el moviment salvador d'Espanya".

17 agost 1936.- El secretari fa constar que no s'ha celebrat la sessió per no haver-hi acudit cap membre (*Cal notar que el dia abans havien desembarcat els republicans al Port de Manacor*).

3 setembre 1936.- El president dona compte que en virtut del present moviment militar salvador d'Espanya i a instàncies del comandant d'aquesta vila, fou designat encarregat de la bona marxa d'aquest moviment el secretari don Lluís Gasull, per esser la persona més idònia per desenvolupar aquest servei.

3 octubre 1936.- Estant reunits els gestors es presentaren els senyors dirigents de la Falange Espanyola Sebastià Llodrà, Pere Jaume, Martí Rosselló

Umbert i Martí Rosselló Sancho. El Sr. Jaume expressà que la Falange Espanyola d'aquesta vila necessitava recursos, que no comptaven amb mitjans per recollir-los voluntàriament dels veïnats i que era precís assenyalar quotes forçoses per contribuir al sosteniment d'aquesta associació. La Corporació els contestà que donaria tota casta de facilitats en aquest sentit.

3 novembre 1936.- Per unanimitat s'acorda canviar els noms dels següents carrers: el carrer B es dirà 4 de Setembre; el de la Llibertat, de la Creu; el d'Alcalà Zamora, General Goded; el de Francesc Ferrer, rector Pasqual; el de Fermín Galán, Calvo Sotelo; el de Manuel Azaña, de la Mar; la plaça de la República, del General Franco; el carrer de la Fermesa, Primo de Rivera; el de Pi i Margall, de l'Àngel; el de García Hernández, de Sant Llorenç; el de la Pau, Mateu Joan; el de Blasco Ibáñez, Ordines; el carrer G, Jaume Clapés; el carrer S, 16 d'Agost; i la plaça del 14 d'Abril, Herois de Toledo.

9 gener 1937.- En vista de l'excessiu treball que s'acumula en aquest Ajuntament ja que totes les feines de secretaria s'han de fer a mà, s'acorda comprar una màquina d'escriure.

15 gener 1937.- A la visita a l'escola de nines efectuada pel batle, el rector, el metge, un regidor i el secretari, es considera que el local reuneix les condicions de capacitat, salubritat i higiene; no obstant això el rector fa constar que hi ha un petit emperò relatiu a la moralitat de l'escola nocturna d'adultes, per tal com es troba a les foranes del poble, al carrer Nou.

En el mateix ple s'acorda nomenar fill adoptiu de la vila Francisco Franco Bahamonde.

3 juliol 1937.- A proposta del president s'acorda per unanimitat sigui entronitzada la imatge del Sagrat Cor de Jesús en el saló de sessions d'aquesta Casa Consistorial, en desagravi de les ofenses rebudes durant els passats anys de domini marxista.

S'aprova un compte de Vicenç Clapés per pastes i begudes subministrades a la banda de música i convidats a la festa de la presa de Bilbao.

7 octubre 1937.- Com que s'havia suspès temporalment l'escola de pàrvuls i la Secció Femenina de la F.E.T. i de les J.O.N.S. s'ha instal·lat en el seu local, ara que la Inspecció Provincial de Primera Ensenyança n'ha autoritzat la reapertura, "s'ha rebut una visita de les camarades dirigents suplicant se les deixi

continuar a l'esmentat local, ja que el seu trasllat les provocaria alguns perjudicis. En vista del desinteressat i patriòtic comportament que vénen observant a favor del Gloriós Moviment Nacional, aquesta Comissió Gestora acorda per unanimitat cercar un local nou per als pàrvuls, a fi de que la Secció Femenina no s'hagi de traslladar".

4 novembre 1937.- En vista de la necessitat d'adquirir per a les tasques municipals una màquina de sumar, la Corporació acorda comprar-ne una, després d'esser degudament comprovat el seu funcionament pel Sr. secretari.

5 maig 1938.- El Sr. batle proposa a la Corporació que en homenatge als nostres caiguts s'aixequi una creu a Son Manxo, a la carretera de Son Carrió, que fou precisament fins on arribaren les hordes marxistes. S'acorda per unanimitat adherir-se a la proposta.

2 octubre 1938.- S'acorda que consti en acta el sentiment d'aquesta Corporació per la mort del profeta del Gloriós Moviment Nacional Salvador d'Espanya José Antonio Primo de Rivera, qui donà la seva vida per Déu i per Espanya, acordant igualment que figuri el seu retrat en el saló de sessions.

18 novembre 1939.- El president dona compte d'una comunicació del batle de Ciutat a la qual es comunica que a aquest Ajuntament li correspon contribuir amb 35 ptes. a la compra d'una espasa que serà regalada a l'Invicte Cabdill el Generalíssim Franco.

2 agost 1941.- La Comissió Inspectora Provincial del Cos de Mutilats de Guerra de Palma envia un ofici en el qual fa constar que s'ha de concedir la plaça de guàrdia municipal al Cavaller Mutilat de Guerra per la Pàtria Salvador Galmés Servera.

2 gener 1943.- S'aprova una factura de Joan Caldentey Jaume en concepte de cinc botelles de licor regalades als familiars de la *División Azul*.

3 abril 1943.- En relació a qualsevol petició per a fer obra caldrà que s'ajusti a les següents condicions: Primera. L'obra s'haurà de realitzar d'acord amb el que hauran sol·licitat. Segona. Qualsevol modificació no autoritzada implicarà la seva demolició. Tercera. Finalitzada l'obra la Corporació practicarà les comprovacions que estimi oportunes.

24 febrer 1944.- Per tal que el cementiri de Son Carrió resulti més clar i orejat, s'acorda per unanimitat tallar els cipresos que hi ha sembrats.

Josep Cortès

Als afectats i anònims de Sant Llorenç

La primera cosa que he de manifestar a aquests senyors és que dispòs d'una cinta de vídeo de més de mitja hora de duració, a la qual els anònims podeu observar amb tot detall la gran festa-homenatge que, organitzada i patrocinada per l'Ajuntament llorençí, es va celebrar amb motiu del centenari de l'Amo en Pere Antoni Pisca, la qual va ésser un èxit rotund i ha estat retransmesa per Televisió Manacor en diverses ocasions.

En aquest vídeo, que segurament ja heu vist, no es pot precisar amb exactitud si vosaltres, els anònims, entrau o no en escena, pel motiu de ser anònims i afectats. Allò que sí es pot apreciar amb tot detall és que tot el poble de Sant Llorenç, juntament amb molts de carrioners amb el seu centenari al front, varen tributar un meravellós, esplèndid i merescut homenatge a la persona de l'amo en Pere Antoni Pisca, i això va ser precisament, com estava previst, el diumenge dia 17 de novembre d'aquest any 1991, ja que, per exprés desig dels seus familiars, el dia 14 del qual parlau, senyors anònims, ells l'havien de celebrar en la intimitat en el seu domicili, tal i com s'havia establert i parlat entre familiars i Ajuntament.

Però és que a més de voler-ho ignorar, senyors anònims, sabíeu perfectament que aquesta festa s'havia de celebrar el diumenge dia 17, ja que amb temps suficient jo ho vaig comunicar al vostre President, Sr. Bartomeu Brunet Riera, per a coneixement i esperant la col·laboració de tota la Tercera Edat.

Però com demostra els anònims en el vostre escrit, allò que perseguíeu a tota costa i desitjàveu és ser els protagonistes de l'homenatge-festa i, al mateix temps, desprestigiar el Batle i l'A-

juntament, i la cosa que sí heu aconseguit és *mostrar el llautó*, ja que a més de no ser els protagonistes heu utilitzat o utilitzau en el vostre escrit una gran majoria de personal de la Tercera Edat totalment al marge del que vosaltres, els anònims, intentau manipular i falsificar, en tot allò referent a aquest homenatge del centenari, i això, senyors anònims, no és seriós.

Aquests anònims escriuen també que varen convidar l'Ajuntament per a la seva festa. Jo dic al respecte que aquesta invitació degué ser de pensament, ja que, oficialment, aquesta encara no ha arribat a l'Ajuntament. El que jo, Miquel Vaquer Melis, Batle encara que els sàpiga greu als anònims, elegit democràticament, afirm que sí vaig cursar oficialment una invitació entre moltes altres a la Directiva de la Tercera Edat de Sant Llorenç.

Anònims, m'heu de perdonar que insistesqui tant en aquesta paraula, ja que, imaginant-me qui sou, encara no ho puc afirmar rotundament, però siguem sincers i anomenem cada cosa pel seu nom. Crec que la xerrada mantinguda en el local social de la Tercera Edat el dia 27 d'aquest mes va deixar molt clar a tots els assistents tot el que ha passat en aquest homenatge en honor a l'amo en Pere Antoni Pisca.

No em vull allargar en excés i per posar punt i final vos dic, anònims i afectats: quan vulgueu, on vulgueu i a l'hora que vulgueu estic disposat a tenir un debat públic amb vosaltres, amb la condició que hi heu d'assistir sense disfressa i sense careta i així ens coneixerem.

Miquel Vaquer Melis
Batle de Sant Llorenç des Cardassar

Jeronieta, qui no replega no té

D'ençà de la darrera Flor de Card em deman: I ara, quin moscard li ha picat a la nostra flamant 1ª tinent de batle? I arrib a la conclusió que el consell del director de Flor de Card, quan demanava una bona dosi de tranquil·litat i paciència per acostumar-se a conviure amb les crítiques que poguessin sobrevenir, no ha acabat de calar dins la nostra metgessa regidora. Es veu que na Jeronieta no coneix el refrany mallorquí que diu que "a qualsevol mal, sa paciència és remei". Com que lo escrit, escrit està, em permetràs, Jeronieta, que t'escrigui dues retxes.

En primer lloc, en contestació del teu escrit, et record que som simplement el regidor del PSM dins l'Ajuntament, i, com a tal, un membre més d'aquest partit. Per això m'estranya molt que aprofitis un escrit del PSM per contestar-me i criticar-me a mi. A no ser que el PSOE de Sant Llorenç només siguis tu i pensis el mateix de jo... Si és així t'he de dir que t'equivoques, ja que el PSM a Sant Llorenç és molt més que n'Antoni Sansó.

Jo no t'he escrit res, Jeronieta. Ara bé, ja que hi som, i vist que et preocupa molt el que pugui dir, aprofitaré gustós les pàgines de Flor de Card -la revista de moda- per precisar i contestar, no unes xorrades, com va dir el nostre batle, sinó unes qüestions que m'afecten.

Jo no pretenc, Jeronieta, desqualificar ni desprestigiar ningú, i menys a tu, ja que això és un esforç innecessari. Tu mateixa, amb la teva actuació, t'estàs desqualificant i desprestigiant. I hauries de recordar, abans d'escriure tant, que d'ençà que tornares al poble de Sant Llorenç vares tenir en mi un amic i col·laborador, i això supòs que ho pot afirmar molta gent que ens coneix.

M'uneixen amb tu unes preocupacions culturals, artístiques i de pensament que creia compatibles amb les nostres diferències polítiques, diferències que record no eren tals fins que, cansada de substituir els metges de la comarca, aconseguiries una plaça definitiva a Manacor. Vull pensar que aquesta plaça et tocava, però hauríem d'analitzar profundament el fet per entendre millor el teu protagonisme, primer a l'APA i després dins la política local.

Record, Jeronieta, les agradables vetlades a cateva, les tertúlies entre amics, les visites a exposicions, els cafès a Ca'n Neula... sense que mai durant aquell temps m'insinuassis la teva vocació política, i molt menys dins el PSOE, tantes vegades criticat per tu mateixa.

Hauries de recordar -com així ho va fer una persona coneguda nostra a un dinar de la Corporació- quan et queixaves de que no et convidaven a certs sopars, que ningú no va sobre del teu interès per la política quasi fins el mateix dia de les eleccions, i això que no feia dos dies que havies tornat al teu poble estimat. Mira si ho duies amagat que fins que varen haver de sortir les llistes negares aquest fet a persones molt properes a tu. On és la meva tendència a la destrucció? On són les meves conspiracions? On són les meves manipulacions? Com tu dius, Jeronieta, és mal de fer enganar ningú amb discursets. Pot ésser que jo necessiti prest qualche recepta -un sempre té qualche constipat imprevist-, ara, el que crec és que si tu segueixes així prest necessitaràs del

psiquiatra, si és que ja no el visites.

Convé que no oblidis que, quasi el mateix dia de les eleccions, ja vaig afirmar a companys teus de govern que el PSM no entraria amb aquells resultats dins un govern on no hi hagués na Jerònia. I també has de recordar, quan em retreus la meva situació actual, que tant el PSM com el PSOE passaren de dos regidors a un, així que tant hi ha d'aquí a allà com d'allà a aquí.

Quan, degut a problemes teus amb altres membres del govern, aquests m'han temptejat per entrar dins l'equip de govern, sempre he deixat ben clar que això no es produiria mai a costa de na Jerònia. Seria bo sobre si tu has fet el mateix, o si, al contrari, t'has oposat sempre a la meva presència dins el govern.

Sempre he afirmat que era amic de na Jerònia, i si tenguessis un poc més de memòria no insinuaries que no vaig fer res, ja que, almanco, hauries de recordar que com a regidor de cultura, es va organitzar una exposició de Pepe Dagnino -per cert, bastant costosa-, i que part de la culpa, si no tota, de que les escultures de Cala Millor fossin del mateix artista la tenc jo.

¿O és, Jeronieta, que el fet de posar una escultura de 900.000 ptes. de Pepe Dagnino dins S'Illot amb el meu vot en contra ha empitjorat encara més les nostres relacions? Un regidor del govern, després del ple, em va dir: "Toni, amb aquesta t'haurà acabat de fer sa creu". Si és així t'he de dir que d'ençà que estic en política he aguantat altres creus, però el que no faré, perquè no ho he fet mai, és callar davant el que consider ja un abús, ja que lo més lògic hagués estat fer un concurs públic, o almanco tenir una idea de l'escultura que es pensa fer. Això també em demostra que hi ha amistats que només et cerquen quan et necessiten. Tanta sort que jo, d'aquestes amistats de conveniència, de cada dia en tenc menys.

He rellegit, Jeronieta, el teu escrit dels 100 dies un altre cop, i la veritat és que firmaria ara mateix l'escrit del PSM, ja que la teva supèrbia vessa pels quatre costats. Així no és estrany que els del PP t'anomenin *Madò Medalles*, ja que fins i tot te'n poses amb coses inexis-

tents. Dins aquesta societat que ens ha tocat viure sempre n'hi ha, Jeronieta, que volen fins i tot el que no és seu. No vulguis que el poble et recordi aquell altre refrany que diu: "Primer jo, després jo i sempre jo".

Hauries de recordar que els regidors del PSM varen sortir del govern passat per dignitat, com va dir molt bé Antoni Serra damunt l'Última Hora, ja que aquell govern era acusat de corrupte per un senyor -que, per cert, manté molt bones relacions amb el teu partit-, i encara avui aquelles acusacions no han estat desmentides rotundament, com exigim nosaltres. I lo pitjor de tot és que aquell senyor segueix essent l'amo i senyor d'una platja que en teoria és de tots, però, gràcies a l'administració del teu partit, en realitat no és així. ¿O és que tu et mantindries dins el govern amb una situació com aquella? ¿O és que no recordes que sortint del govern també renunciàvem al sou? ¿O és això darrer el que no pots entendre?

Em dius també que el secret és el treball. Es clar que no recordes el poble de fa quatre anys, però així i tot en tenc prou fent un repàs a la meua gestió dins Cultura, per l'Escola de Música, el Centre d'Adults, les festes, l'adquisició del convent, la calefacció de l'escola, la normalització lingüística, el centre d'EGB de Sa Coma, l'INEM..., o dins l'equip de govern per l'enllumenat de les platges de Cala Millor i Sa Coma, el del camp de futbol, la unitat sanitària, els vestuaris del camp e futbol, el local de la policia a sa Coma, els torrents, l'embelliment de Cala Millor... ¿Vols que t'anomeni totes les subvencions aconseguides durant aquell temps de govern, o ja n'hi ha prou?

El que passa, Jeronieta, és que estant dins un equip de govern com jo estava -i, si no ho recordes, com a 1er tinent de batle, encara que això no li importa a ningú-, mai no vaig anar a posar-me cap medalla, com tu, sinó a fer feina el millor que vaig saber i poder per al poble, amb els altres companys.

Per això a lo millor el poble no té clar, com tu dius, la nostra gestió. Però et vull dir sincerament que no em preocupa que no em reconeixin la feina feta, sinó que aquesta feina no s'hagués fet. I si em permetes un altre consell escolta aquell altre refrany que diu "Com més bona és sa roba més s'hi veuen ses taques".

Et vull dir també que el coratge no el vaig perdre davant situacions que tu no pots recordar, però que en el seu mo-

ment foren molt més importants i delicades que unes quantes crítiques de cafè. Em referesc a la meua lluita i de molta altra gent perquè Sa Punta de n'Amer no fos urbanitzada, però com he dit abans, d'això tu no en saps res, i encara que jo en sàpiga molt, mai no m'ha agradat anar estufat.

Per acabar, Jeronieta, et vull recordar el ple en el qual vàrem aprovar protestar davant Madrid per no haver fet l'hospital a Manacor, i que tu, per quedar bé amb el teu partit, vares ser l'única que no votares a favor, encara que, per quedar bé davant el poble de Sant Llorenç, afirmassis que eres la més interessada en que es fes l'hospital!?

El senyor Mestre, company teu del govern, et va haver de recordar que ja fa anys que molts de llorencins anàrem a Ciutat per protestar i demanar l'hospital, encara que tu no hi fossis. Per això, davant les teves paraules, no dubtis que molta gent pot pensar que sí que ets la més interessada, però per què, per al poble o per a tu?

No vulguis amagar les teves mancances amb escrits contra els altres, ja que mai no plou al gust de tots. Facem feina tots junts per tirar endavant aquest poble que estimam, que dins aquest any 1992 ens haurem de juntar més per fer un poble millor.

Et vull donar, Jeronieta, un darrer consell per l'any del centenari: no vulguis replegar massa, que dins el poble tots ens coneixem, encara que visquin a foravila.

Afectuosament,

Antoni Sansó

Regidor del PSM
Nacionalistes de Mallorca

Joieria Femenias

l·listes de noccs
objectes de regal

Rector Pasqual, 8
Tel. 569072
Sant Llorenç

Molts d'anys Rafael Alberti!

Invitación al aire

Te invito, sombra, al aire.
Sombra de veinte siglos,
a la verdad del aire,
del aire, aire, aire.

Sombra que nunca sales
de tu cueva i al mundo
no devolviste el silbo
que al nacer te dió el aire,
el aire, aire, aire.

Sombra sin luz, minera
por las profundidades
de veinte tumbas, veinte
siglos huecos sin aire,
sin aire, aire, aire.

!Sombra, a los picos, sombra,
de la verdad del aire,
del aire, aire, aire!

A l'aniversari de San Juan de la Cruz

Sin arrimo y con arrimo

Sin arrimo y con arrimo
sin luz y a oscuras viviendo,
todo me voy consumiendo.

Mi alma está desasida
de toda cosa criada,
y sobre sí levantada,
y en una sabrosa vida,
sólo en su Dios arrimada.
Por eso ya se dirá
la cosa que más estimo:
que mi alma se ve ya
sin arrimo y con arrimo.

Y aunque tinieblas padezco
en esta vida mortal,
no es tan crecido mi mal,
porque si de luz carezco
tengo vida celestial;
porque el amor da tal vida,
cuanto más ciego va siendo,
que tiene el alma rendida,
sin luz y a oscuras viviendo.

Hace tal obra el amor
después que le conocí,
que, si hay bien o mal en mi,
todo lo hace de un sabor,
y el alma transforma en sí;
y así, en su alma sabrosa,
la cual en mí estoy sintiendo,
aprieta, sin quedar cosa,
todo me voy consumiendo.

La banda ja és més que una banda

El sentiment de poble es fa, bàsicament, a través d'una sèrie de coses positives que dia a dia es van fent dintre de la comunitat on es desenvolupa el quefer diari; aquest conjunt de coses positives que es van fent i desenvolupant fan que el ciutadà d'aquest poble se senti orgullós de pertànyer-hi, i aquest és el cas de la nostra banda.

Els ciutadans als quals ens agrada la música ens sentim orgullosos de pertànyer a un poble que, entre altres coses, té una banda com la que tenim. Record que fa poc més de cinc anys, essent president del patronat de l'escola de música, es va organitzar la primera setmana de música i, entre altres diversos grups musicals, es va convidar la banda municipal de Palma com actuació estelar, ja que la nostra banda era més bé modesta tant en l'aspecte musical com en l'humà; l'escola començada a donar les primeres passes i a posar els fonaments del que és avui la banda.

Però la idea de crear l'escola de música va partir d'una sèrie de col·lectius empesos per la directiva de la banda, gent jove, amb molta il·lusió i amb idees, que varen esser capaços de convèncer els veterans per prendre part en aquella nova singladura que la banda anava a començar. Es va començar poc a poc, modestament, però sense pensar que al cap de cinc anys aquella iniciativa es convertís en la realitat que és avui.

L'arribada, ara fa quatre anys, del Sr. Francesc Sapiña a la direcció de la nostra banda va esser l'empenta definitiva perquè la banda alçàs el vol cap a aconseguir els objectius que la directiva

s'havia marcat. Avui, la banda és una autèntica orquestra, on hi caben tota mena d'instruments, sien de buf, de corda o de percussió. Si ara fa cinc anys ens haguessin dit que la nostra banda seria capaç d'interpretar Verdi, Wagner, Ravel, Gershwin, Lennon o Glen Miller possiblement no ens ho haguéssim cregut del tot; però la realitat és que això ha sigut possible, i avui, a Sant Llorenç es pot escoltar en directe qualsevol dels grans compositors, ja sien clàssics o actuals, sense desmerèixer en absolut de les altres bandes de l'illa, inclosa la Ciutat de Palma.

El canvi que s'ha produït -musicalment parlant- en el component d'aquesta modesta banda des d'ara fa cinc anys ha sigut extraordinari, i és elogiable l'esforç dels veterans, que assumiren el repte de col·locar la banda al lloc que per mèrits propis ha arribat avui.

L'escola, assumida per la banda, ha sembrat el planter necessari perquè el seu futur estigui assegurat, involucrant-hi un gran nombre de gent jove, que farà possible que així sia.

Però en tot aquest canvi hi ha una persona, apart de la junta directiva, professors i Ajuntament, que mereix el recolzament -que estic segur que el té-, i que és la persona del director Sr. Francesc Sapiña. Ell, amb la seva sapiència musical i el seu caràcter humà, ha sigut la peça clau perquè els llorencins ens sentiguem orgullosos de tenir una banda com la nostra, que ja és més que una banda; ja forma part d'aquest sentiment de poble que és esser llorencins. Que la poesia d'Albinoni i l'alegria de Glen Miller segueixen essent un plaer escoltar-les interpretades per la nostra banda, un vertader plaer.

Ignasi Umbert i Roig

P.D. Voldria fer una suggerència, ara que començam l'any del Centenari; per ventura, entre les aportacions que de segur farà la nostra banda en aquest centenari, seria interessant la gravació d'un disc de llarga durada, amb una selecció de temes atractius dels que al llarg d'aquests anys ha interpretat en els seus concerts, i que inclogués el nostre himne de Sant Llorenç.

Cent anys de vida municipal

Cent anys de vida, ja sia d'una persona, d'un col·lectiu o d'una entitat pública és ja de per sí important; les coses, els quefers diaris viscuts dia a dia fan història, però també creen el sentiment que ens arrela a un lloc determinat, per on discorrirà la nostra existència. I aquest sentiment fa que les penes i alegries, els moments bons i els dolents els assumim com a nostres, que el sentir-nos llorencins formi part de la nostra personalitat i que aquesta, al llarg dels anys, marqui el caràcter del nostre poble.

Pens que la celebració d'aquest centenari d'independència municipal ha de ser una festa de tots, de tots els llorencins, sien del color polític que sien, del passat o del present, de la classe alta o de la baixa, que ningú no quedi marginal; la generositat política ha d'imparar, s'ha de cercar la col·laboració de tots, ja sia activa o passiva, però tots ens hem de sentir part d'aquesta festa; els personalismes s'han de deixar de banda i la figurera no s'ha d'interposar a l'èxit de la festa. Si així es fa, cosa que no pos en dubte, l'èxit està assegurat i la festa serà la gran festa de tot el poble.

El 1992 serà un any de festa: Madrid, Sevilla, Barcelona i Sant Llorenç, 1892-1992, cent anys, començam a esser majors d'edat, som un poble jove amb tot un futur per davant que estic segur que valdrà la pena viure'l; l'any 2000 és la volta del cap de cantó.

Que aquest any que ara comença, l'any del primer centenari com a municipi independent, sia l'any nostre, l'any de tots els llorencins, un any de festa, la festa de tots.

Ignasi Umbert i Roig

s'hi afegeix el brandy i es flameja; després s'hi posa la nata, les gírgoles i, quan comença a bullir, la salsa de tomàtiga. En estar llest es treuen les tallades i es componen dins una safata; s'hi posa la salsa per damunt i es deixa dins el forn durant 15 minuts.

Es pot acompanyar amb patates i pastanagó bullit.

SUGGERIMENTS

Per a bullir el pastanagó s'hi posa sucre i sal dins l'aigua.

DEFINICIO

Flamejar: Ruixar diversos plats, especialment postres (flams, truites, crêpes, etc.) amb algun licor o aiguardent, especialment rom, que s'encén en servir-los.

Des d'aquestes pàgines que dedicam a la gastronomia, procuram estar al dia de les coses que es vant fent en relació a la cuina. En aquest sentit voldria aprofitar per dir que si no assistesc al curs de cuina organitzat pel Centre d'Adults en col.laboració amb l'INEM, no és per altra cosa que diversos motius familiars m'impedeixen el poder assistir-hi d'una manera regular, però el dia 14 de desembre hi vaig assistir i vaig quedar admirada de la professionalitat i del mestratge d'en Tomeu Caldentey. Es una llàstima que no hi hagi més gent que s'aprofiti d'aquestes lliçons magistrals. En dues hores es va fer un *Quiche Lorraine*, salmó flamejat amb brandy i gírgoles i un *mousse* de xocolata.

Mentres estava fent la classe, entre i entre, vaig aprofitar per fer-li algunes consultes, i, entre d'altres coses, li vaig demanar un menú per aquestes festes nadalenques. Es el següent:

- * Crema d'ortigues
- * Pollastre o gall d'indi farcit amb cous-coussó amb salsa d'ametles.
- * Torrons

Entre altres coses, també amb els alumnes, parlàrem dels menjars típics de Nadal d'ara fa trenta anys, i en Jaume Mas (de la Banca March) va dir que només se'n recordava dels escaldums d'indi. I na Francesca d'es Forn Nou va dir que menjaven arròs brut, rostit de

qualque peça de porc salada amb pollastre, torró fet de casa, fruita del temps i també fruites en almívar; va recalcar que no es comprava res, sinó que tot ho tenien o ho feien.

RECEPTA

Salmó flamejat amb gírgoles

Ingredients:

- 6 tallades de salmó
- mitja ceba, tallada fina
- un tassellet de brandy
- 2 decilitres de nata
- 200 gr de gírgoles, o qualsevol altre bolet
- 150 gr de margarina

Preparació

Dins una paella es posa la margarina i la ceba i es couen a poc a poc, estant molt alerta a cremar-la; s'enfarinen les tallades de peix i es posen dins la paella;

Telèfons

Ajuntament	56 90 03
	56 92 00
Polícia municipal	56 94 11
Polícia nacional	55 00 44
Guàrdia Civil	56 70 20
Casa de Cultura	56 90 83
Unitat Sanitària	56 95 97
P.A.C. Son Servera	56 71 68
Ambulatori de Manacor	55 42 02
Son Dureta	28 91 00
Escola	56 94 83
Bombers	55 00 80
Creu Roja (ambulància)	20 01 02
Jutge	56 90 46
Funerària	52 60 53
GESA	55 41 11
Grua	55 03 44

Exposició

A començaments de desembre l'escultora Angels Fius va inaugurar una exposició de juguetes en el Molí d'en Gras. Les obres, fetes amb pasta de modelar, son articulables i els seus vestits estan també confeccionats per l'autora.

L'exposició, titulada *Bruixes, Pepes i Ninots*, romandrà oberta durant totes les festes de Nadal i els Reis i es podrà visitar durant l'horari habitual del Molí.

Comercial
ES PUIG, c.b.

C. I. F. E. - 07303704

Instal.lacions Sanitàries

Carrer Nou, 37
Telèfon 83 82 99

07530 SANT LLORENÇ
(Mallorca)

MOTS CREUATS

Horizontals: 1.- Part de la cama des de la seva articulació amb el tronc fins al genoll. Lloc on es fa i guarda el vi. 2.- Proves que en l'Edat Mitjana feien als acusats, les quals servien per aclarir la seva culpabilitat o innocència. Dit de la persona que te l'enteniment un poc clos. 3.- El boll o caixa dels grans de cereals. Escrit formal en què és constatat un fet. 4.- Nom de vocal. En castellà, l'hom. Al revés, conjunt de tres persones proposades a la superioritat perquè en designi una d'entre elles per a l'exercici d'un càrrec. 5.- Mil romans. Barallar-se de paraula o a tocs sense fer-se mal. 6.- Dit de la poncella abans de badar-se. Símbol de l'americi. Indoeuropeu. 7.- Al revés, anar d'un lloc a un altre sense guia ni camí determinat. Vocal. Cinc-cents. Nota musical. 8.- El pincipi d'osament. Pertanyent o relatiu a la banca. 9.- Nom de l'estel o de la constel·lació del Ca Major, la més brillant del cel. Vocal. Al revés, nom de lletra. 10.- Símbol del iode. Nimfa dels boscs. Símbol de l'alumini. 11.- Campió. Dipòsit de llot que deixa una rimada. 12.- Vell. Nom de lletra. Símbol del sofre. Cara del dau marcada amb un punt.

Verticals: 1.- Símbol del cobalt. Menjar o aliment dels déus, que feia immortal el qui en menjava. 2.- Arrogant. Clapa de terra fèrtil i verdejant dins un desert d'arena. Símbol del sofre. 3.- Adorar ídols. Consonant. 4.- Calor sufocant que se sent en un ambient calent i encalimat. Representació mental d'una cosa real o imaginària. 5.- Nom de la mare de Blanquerna, en la cèlebre novel·la de Ramon Llull. Relatiu al vori. 6. Esclau dels lacedemonis. Establiment de caritat on s'allotja ent desvalguda. 7.- Ormeig de pesca que consta d'un cercol del qual penja una bossa cònica de malla en l'ex-

trem interior de la qual hi ha una bolla de plom. Títol que tenen alguns prínceps mahometans. Gos de presa. 8.- Pronom. Al revés, títol de cortesia que s'anteposa als noms propis de persona, en femení. Serveix per a designar separatament tots els individus que formen part d'una col·lectivitat, no aquest o aquell en particular. 9.- Cinquanta, La major o menor quantitat de fruits d'una espècie o del conjunt de fruits que ha produït la terra en un any determinat. Interjecció. 10.- Cloure, segellar amb lacre. Nota musical. La primera. 11.- Convertida en ester. 12.- Obligació a la pena que correspon al pecat fins i tot després de perdonat. En els dos buits següents, dues de ben iguals. Fatigat, cansat.

Maria Colomar Juan, viuda, morí dia 2 a Sant Llorenç als 81 anys.

Dia 18 morí a Sant Llorenç na Catalina Ripoll Rullan. Era viuda.

Que tots ells descansin en pau i els vegem en el Cel.

Maria Galmés

Horaris

Avisos a domicili

Davant els dubtes apareguts en el tema dels malalts que precisen la visita del metge/sa a domicili, us pas la informació facilitada pel coordinador del Centre de Salut.

Sant Llorenç: tel. 56 95 97
Dilluns, dimecres i divendres de 9 a 15
Dimarts i dijous de 9 a 19

Son Servera: tel.
Dissab. dium. i festius de 9 a 9
Feiners de 15 a 9

Si es necessita que el metge/sa es desplaci al domicili, s'ha de parlar amb el metge/sa de guàrdia i explicar el cas. Aquest li dirà si es desplaça el sanitari o si es trasllada el malalt al centre, ja sia en cotxe o en l'ambulància de la Creu Roja.

Pediatría (de 0 a 14 anys)

-El servei de pediatria està obert els dilluns, dimecres i divendres de 12 a 13.30.

-Si es precisa consulta mèdica els dimarts o els dijous, els casos urgents s'atenen pel metge de capçalera. Els dissabtes, diumenges i festius a Son Servera i Manacor.

Urgències

Es continuen les gestions per a obtenir un servei d'urgències a la unitat sanitària de Sant Llorenç.

Jerònia Mesquida

Demografia

Naixaments

Na Carolina Vaquer Sommer, filla d'en Miquel i n'Ulrike, neix a Sant Llorenç dia 16 de novembre. Salut!

Na Maria A^a Massanet Flaquer, filla d'en Mateu i n'Antònia, neix a Sant Llorenç dia 21 de novembre. Enhorabona!

Na Núria Pascual Bauzà, filla d'en Bartomeu i na Francesca, neix dia 22 a Sant llorenç. Salut!

Na Maria del Mar Varon Riera neix dia 9 a Sa Coma. Es filla n'en Manuel i na Coloma. Salut!

També dia 9 i a Sant Llorenç, filla d'en Julian i na Francesca, neix na Marina Velasco Puigròs. Enhorabona!

Noces

En Julian Ruiz Bravo i n'Antònia Plovins Gomila es casaren a Sant Llorenç el dia 5. Enhorabona.

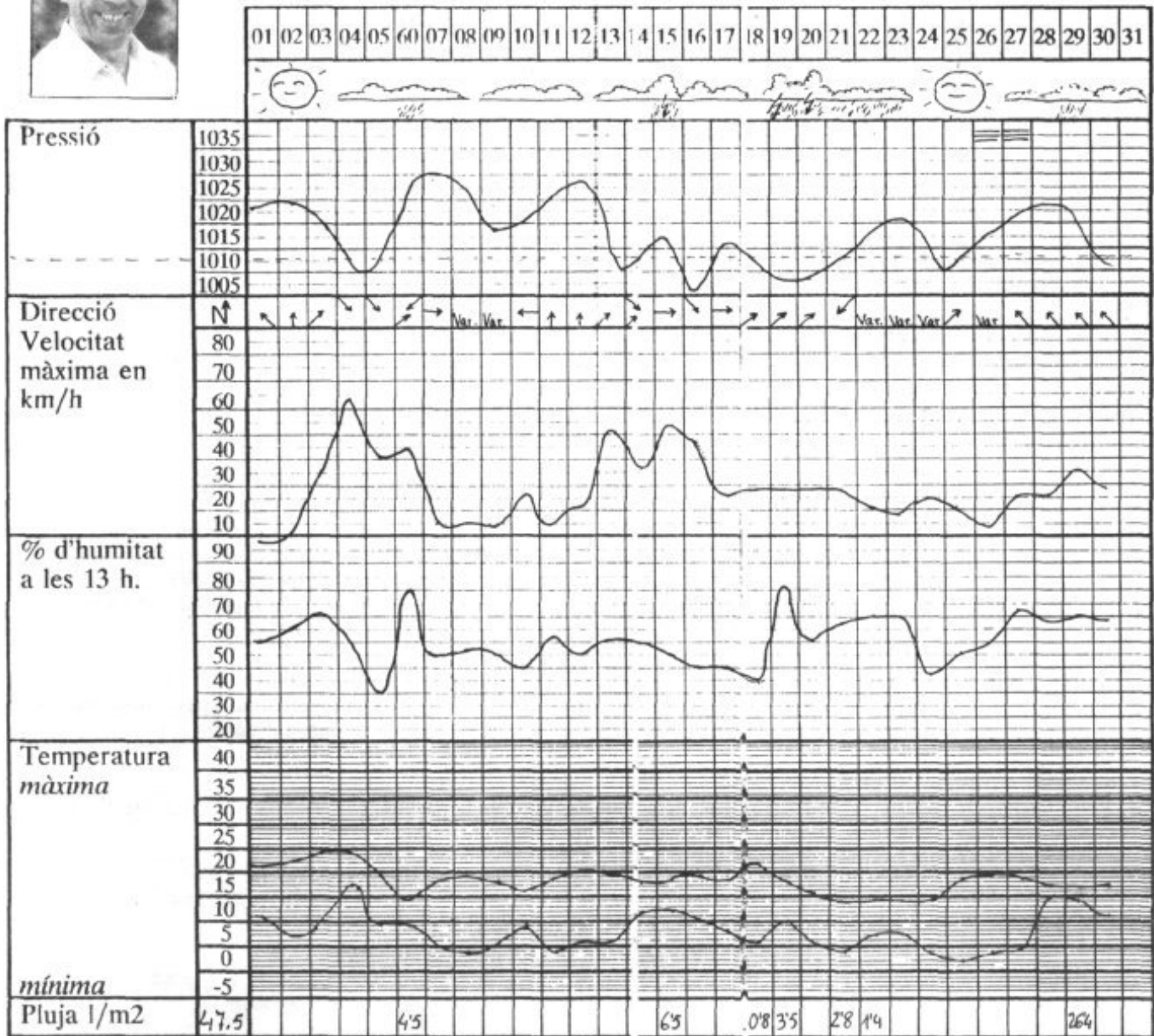
En Gabriel Sunyer Forteza i na Maria Santandreu Sureda feren l'esclafit a Sant Llorenç dia 7. Salut.

En Francisco Gomariz Montoro i na Catalina Sallens Mas es casaren a Sant Llorenç el dia 21. Enhorabona.

En Joan Nicolau Capó Grimalt i na Catalina Caldentey Sureda feren l'esclafit a Sant Llorenç el dia 22.

Defuncions

Maria Pomar Sureda, viuda, morí als 88 anys a Sant Llorenç el 27 de novembre.

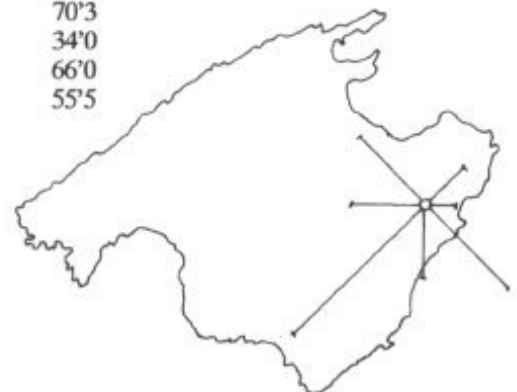
Resum comparatiu del mes

Pluja en el terme

Des d'on ha bufat el vent

	1990	1991
Temp. màxima	22'5	24'5
Temp. mínima	3	2'5
Temp. mitja	13	13
Temp. màx. mitja		18'2
Temp. mín. mitja		8
Boires	2	2
Tempestes		3
Velocitat màx. del vent	68'4	64'8
Dies de cel serè	5	9
Dies de cel nuvolat	18	13
Dies de cel cobert	7	8
Gelades	-	-
Calabruixades	-	-
Pluja/m2	47'5	134

	1990	1991
Ca'n Xesc		47'5
Ses Planes (Toni Treufoc)		70'3
Son Roca		34'0
Son Vives (Ca'n Pedro)		66'0
Sa Fontpella		55'5

Fa vint anys que teníem vint anys

Dia 11 de novembre de 1971 es constituí el Club Card. Si no ho record malament devers Nadal es féu la inauguració oficial i solemne, i fins al gener no començarem a posar ritme a les activitats. Sembla que era ahir i ja fa vint anys, els qui empenyíem en teníem una vintena mal comptats.

Certament les fonts documentals són les millors fonts a l'hora d'encetar una investigació, però, amb tot i amb això, sempre convé tractar-les amb cert recel. Així, el 11.11.71 no és significatiu de gaire cosa, car la data de constitució no és sinó el fruit d'un procés.

Ja feia un any que, sobre el mapa de Mallorca realitzat amb monedes de dos reals foradats p'en Tomeu Estarelles i situat a l'entrada del bar Olímpic, havíem col·locat un gros cartell incitador per a la constitució d'un Tele-Club. I encara més que el coupé vermell de n'Andreu Sorilla, ben carregat, havia solcat el fanguet del camí que portava a la casa foravilera de don Martí; i encara més que un capvespre térbol, d'un diumenge térbol, potser enfobiolats per alguna decisió que ens semblà fora de lloc de don Llorenç, aleshores rector de la

vila, havíem decidit muntar el nostre propi *Centro*.

Les paraules que portaven la idea potser també eren térboles, sense massa convenciment, semblants a moltes altres paraules que cauen i es mesclen amb la pols del carrer, però trobaren un substracte adient -força juvenil, alguns estudis, la cultura de finals dels seixanta amb la ideologia de ruptura...-

I entre la *decisió* i l'11 de setembre, quina activitat!

Converses llargues i plaents. Discussions. Venda d'idees. Somnis voltant la taula del cafè. Anàlisi de suposats problemes. Oh, el poder local! Més converses, apassionades, on ens engatàvem amb les paraules i les idees... Les cançons de *La Caracola* de Cala Millor, que tant ens feien suar com ens possibilitaven sentir la tebior d'una galta aliena, ja no ens bastaven; també portàvem calor als polsos.

Les injustícies, sobretot les llunyanes, ens indignaven fins al fons del sentiment. Necessitàvem *fer, crear, dinamitzar*... Sant Llorenç no ens agradava i, entre tots, l'havíem de canviar... cercàvem desesperadament, encaçàvem aquella

regió que no es troba a l'espai i que adesiara anomenam Utopia.

Després arribaria la realitat dels *detalls*, la preparació de les activitats, la mandra del *desmuntar*, la constància... El perill que suposava el joc constant d'arribar a la retxa de la permissivitat del poder local.

Sens dubte la passió fou un dels components fonamentals, tant en la preparació com en el desenvolupament d'aquesta experiència vital que, per alguns llorencins, representa el Club Card.

I, a hores d'ara, començ a tenir els meus dubtes sobre la validesa d'una possible anàlisi desapassionada d'una experiència apassionada. Potser hi ha massa distància entre el viure una acció i el sentir-la contar.

Guillem Pont

